

Lausuntopyyntö Oriveden joukkoliikenteen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne (Nysse) on käynnistänyt joukkoliikenteen alueellisen palvelutaso vuosille 2026-2030 -projektin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 27.8.2025 § 60. Projektin käynnistymisvaiheessa on hyväksytty työn tavoitteet (kuva 1.) ja aikataulus.

Nysse on tehnyt palvelutasomäärittelytyötä jo useamman valtuustokauden ajan. Kuntien hyväksymään yhteistoimintasopimukseen on kirjattu, että joukkoliikenneviranomainen tekee valtuustokausittain palvelutasomääritelmän ja laatii joukkoliikenteen yleissuunnitelman. Valtuustokauden alussa, Nysse tekee asiantuntijatyönä joukkoliikenteen alueelliset palvelutasot vuosille 2026-2030 -työn, joka kuvastaa Nysse-seudun alueellista joukkoliikenteen palvelutasoa. Tämä määrittelytyö ohjaa koko seudun joukkoliikenteen alueellista tarjontaa seuraavan neljän vuoden ajan. Määrittely koskee koko seutua, ei vain yksittäisiä kuntia, joten kunnan sisällä on eri palvelutasoluokkiin kuuluvia alueita. Oleellista on, että saman luokan alueita, kunnasta riippumatta, kohdellaan yhdenvertaisesti ja samankaltaisesti koko seudulla. Alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026-2030 ohjaa vuosittain tehtävää palvelutasopäätöstä (kesäkausi ja talvikausi), ja antaa rungon linjakohtaiseen vuoroväli ja liikennöintiäika -tarkasteluun.

Joukkoliikenteen alueelliset palvelutasot 2026 -2030 | Projektisuunnitelma

Työn tärkeimmät tavoitteet

Luomme selkeän yleiskuvan alueiden joukkoliikenteestä.
Alueen asukkaat ja toimijat voivat tarkastaa, kuinka tiheästi joukkoliikenne palvelee tietyllä alueella ja miten palvelu on kehittyvässä.

Tuemme Hiilineutraali Kaupunkiseutu 2030 -tavoitteita.
Täsmällinen ja kysyntäperusteinen suunnittelu tukee koko seudun ilmastotavoitteita vähentämällä yksityisautoilua ja päästöjä etenkin parhaan palvelutason alueilla.

Suunnittelemme joukkoliikennettä sinne, missä matkustajat ovat.
Palvelutasot auttavat varmistamaan, että liikenne suunnitellaan kysynnän mukaan – kustannustehokkaasti, mutta ihmisten tarpeita kuunnellen.

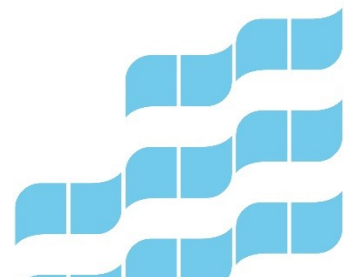
Edistämme joukkoliikenteen ja maankäytön yhteensovittamista.
Asumisen, elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen kehittämistä suunnitellaan yhdessä. Joukkoliikenne huomioidaan oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti osana kuntien maankäytön suunnittelua.

NYSSE Tampereen seudun joukkoliikenne

 nysse.fi

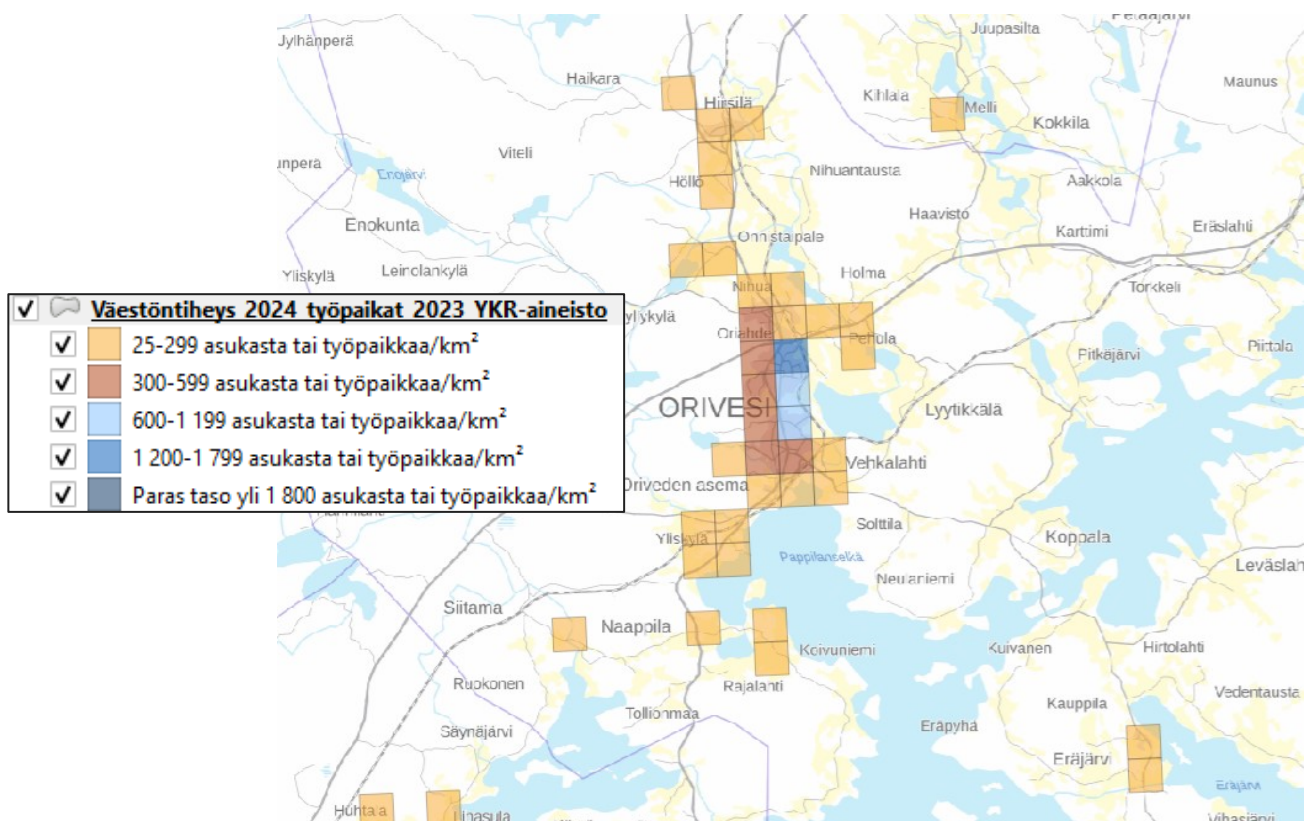
Kuva 1. Alueelliset palvelutaso 2026-2030 -projektin tavoitteet

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta on hyväksynyt 8.10.2025 § 73 palvelutasoluokkien määrän, määrittelyn sekä periaatteen, kuinka alueita lähdetään jaottelemaan eri luokkiin (kuva 2.). Hyväksytyn luokkajaonmukaisesti luokkia on viisi (5) kappaletta ja niihin on määritelty tietyt periaatteet, jotka ohjaavat alueelle suunniteltavaa palvelutasoluokkaa. Luokkien vahvistamisessa on hyväksytty myös ohjeellinen liikennöintiäika ja ohjeellinen vuoromäärä arkisin klo 7-18 välillä.

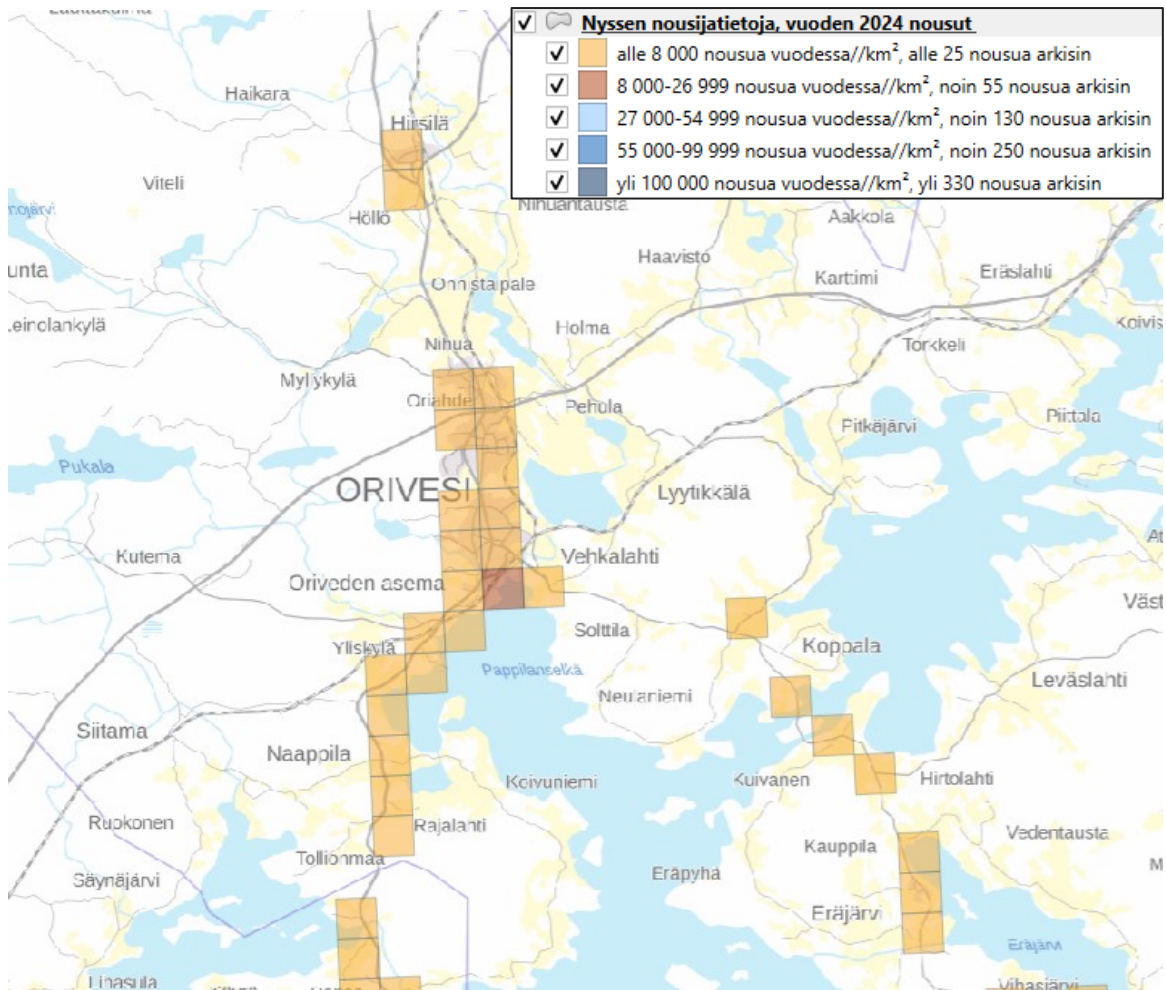
Määrittelyn tiivistelmä	Taso 1 Paras palvelu	Taso 2 Hyvä palvelu	Taso 3 Kohtalainen palvelu	Taso 4 Rajallinen palvelu	Taso 5 Kohdennettu palvelu
Maankäyttö	Monipuolinen, tiheästi rakennettu aluekeskus.	Asumista ja työpaikkoja. Tiivis lähiö.	Asumista ja teollisuutta. Väljempi lähiö.	Väljää rakentamista. Reuna-alue. Taajama.	Maaseutu. Kylä. Haja-asutusalue.
1 km ² väestötiheys ja 50 % työpaikoista muodostavat	1 800 (tai yli) asukasta tai työpaikkaa	1 200 – 1 800 asukasta tai työpaikkaa	600 – 1 200 asukasta tai työpaikkaa	300 – 600 asukasta tai työpaikkaa	300 (tai alle) asukasta tai työpaikkaa
Matkustajat/km ² /v	100 000 (tai yli)	55 000 – 100 000	27 000 – 55 000	8 000 – 27 000	8 000 (tai alle)
Palvelukausi	Vuoden jokaisena päivänä.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Arkisin, saatavuus vaihtelee viikonloppuisin.	Perusopetuksen ja 2. asteen oppilaitosten työpäivinä.
Ohjeellinen palveluaika Alkaa: arki(la)su Päättyy: arki(pe/la)su	Alkaa klo: 04(04)04 Päättyy klo: 01(04)01	Alkaa klo: 05(06)09 Päättyy klo: 23(23)22	Alkaa klo: 06(07)10 Päättyy klo: 23(23)22	Alkaa klo: 06(08)10 Päättyy klo: 21(21)21	Alkaa klo: 07-10 Päättyy klo: 12-16
Vuorojen määrä/h arkisin klo 7-18	6+	4	2	1	Ei vakiovuoroväliä
Matkan vaivattomuus	Kattavasti suoria yhteyksiä. Sopii monipuolisiin matkustustarpeisiin.	Toimivat yhteydet ja perustason vuorotarjonta.	Vaatii jonkin verran suunnittelua. Odotusajat ovat pidempiä.	Vaatii paljon suunnittelua.	Palvelu on räätälöity oppilaitosten tarpeisiin.
Esimerkkejä alueista					

Kuva 2. Alueelliseen palvelutasoluokitukseen hyväksytty luokkajako ja liikennöinti

Kuvat 3. Oriveden väestöntiheys 2024 ja työpaikat 2023 YKR-aineistosta (työpaikkojen määrä on ruutuaineistoon puolitettu, johtuen työpaikka-alueiden vähäisemmästä matkatuotoksesta)

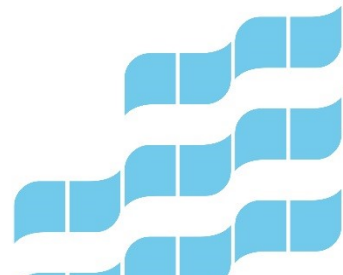
Oriveden alueellista palvelutasoluokitusta vuosille 2026-2030 on käyty läpi kunnan asiantuntijoiden kanssa syyskuussa 2025, ennen lausuntopyynnön toimittamista kuntaan. Keskustelussa kunnan kanssa on tunnistettu maankäytön painopisteiden muutokset sekä työpaikkojen sijoittumisen merkitys (kuva 3.). Lisäksi asiantuntijoiden kanssa on keskusteltu alueellisesta joukkoliikenteen käytöstä (nousuista) eri puolilla Orivettä (kuva 4.). Lautakunnan linjaamien luokitusjakojen sekä kunnan kanssa käydyn keskustelun pohjalta on tehty alustava alueellinen palvelutasoluokitus Oriveden joukkoliikenteen tasoista vuosille 2026-2030 sekä nostettu esille muutamia painopisteitä, joihin tällä valtuustokaudella tullaan panostamaan.

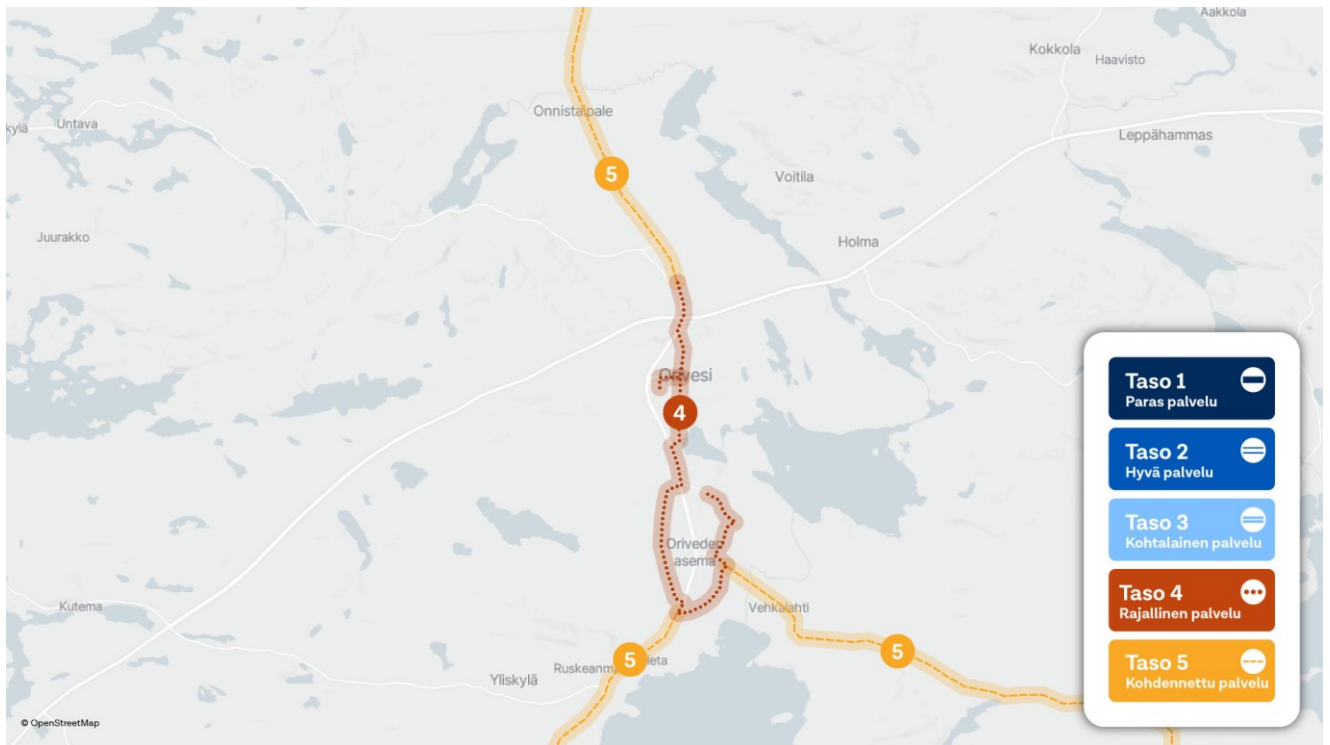

Kuvat 4. Oriveden alueellinen nousujatieto vuodelta 2024

Alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026-2030 Orivedellä

Oriveden alueellinen palvelutasoluokitus vuosille 2026-2030 on esitetty kuvassa 5. Orivedelle on mahdollista tehdä merkittäviä liikennemuutoksia vuoden 2028 aikana, kun liikennöintisopimukset päättyvät.

Kuva 5. Oriveden joukkoliikenteen alueellisesta palvelutasosta vuosille 2026-2030

Nyssen ehdotuksena on Orivedellä panostaa suunnittelussa seuraavan viiden vuoden aikana seuraaviin painopisteisiin:

1. Oriveden keskusta-alueella palvelutasoluokan mukaisen liikennepalvelun järjestäminen perustuen junaan ja busseihin
2. Junaliikenteen ja sisäisen liikenteen yhteensovittaminen arkisin ja viikonloppuisin Oriveden keskustan ja aseman välillä

Vastaus pyydetään toimittamaan osoitettuna joukkoliikennelautakunnalle viimeistään 12.12.2025

Lisätietoa

Joukkoliikennesuunnittelija

Leena K Huhtala

leena.k.huhtala@tampere.fi

